

Correctievoorschrift examen VMBO-GL en TL

2003

tijdvak 1

DRAMA CSE GL EN TL

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf.

Zend de gegevens uiterlijk 26 mei naar de Citogroep.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg en voor de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg in het jaar 2003 en mogelijk latere jaren:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen drama GL en TL kunnen maximaal 66 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

MARIKEN

- 1 **maximumscore 2**
twee van de volgende:
→ decor
→ rekvisieten / attributen
→ handelingen, reactie
→ ook goed: onderwerp / inhoud / tekst
- per goed antwoord 1
- 2 **maximumscore 2**
- 'De wonderlijke geschiedenis van Mariken' 2
  - 'Mariken' 1
- 3 **maximumscore 3**
- de markt 1
  - twee van de volgende:
→ verschillende rollen zoals broodverkoopster, sjouwers, kippenlachter 1
→ veel lawaai (stemmen / geluiden) 1
→ veel beweging door elkaar (mise-en-scène / speelstijl) 1
- 4 **maximumscore 2**
twee van de volgende:
→ planken speelvloer
→ verhoogde speelvloer
→ ladder
→ kleding
→ vol / rommelige sfeer
→ ook goed: De manden op het schilderij zijn vergelijkbaar met de tonnen in het toneelstuk.
- per goed antwoord 1
- 5 **maximumscore 1**
→ met (twee) teiltjes
- 6 **maximumscore 2**
voorbeelden van een goed antwoord (één van de volgende):
→ met watergeluiden
→ met belichting
→ door echt water uit een fles in een emmer te gieten
→ met krijgt een beekje op de grond tekenen
→ met zilverfolie
→ met strook blauwe stof / plastic
→ door middel van mime
- 7 **B**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 8 **maximumscore 3**
drie van de volgende:
→ door het gezang
→ door de biddende en knielende mensen
→ doordat Mariken omhoog kijkt alsof de ruimte heel hoog is
→ door het beeldje (van Maria met kind)
→ doordat er een priester staat
- per goed antwoord 1
- 9 **B**
- 10 **maximumscore 2**
twee van de volgende:
→ God en de zwarte dood worden uitgebeeld.
→ Ze spelen alleen maar frontaal.
→ Ze spelen groot / aangezet / overdreven / vet.
→ Een baard wordt uitgerold.
→ Een man speelt een vrouwenrol.
→ Ze spelen vanuit tableau.
- per goed antwoord 1
- 11 **maximumscore 1**
→ Op de afbeelding staat een vrouw met een pakje *Droste* waarop een vrouw staat met een pakje *Droste* etc.
- 12 **maximumscore 1**
→ Een klucht is om te lachen en van een treurspel word je verdrietig.
- 13 **maximumscore 1**
Een antwoord is goed als op een of andere manier duidelijk gemaakt wordt dat de grap zit in het anachronisme.
voorbeelden van een goed antwoord (één van de volgende):
→ Het publiek herkent wat Isabella in de Middeleeuwen zegt uit een tv-spotje van nu.
→ Het is onverwacht dat een tekst uit een tv-reclame gebruikt wordt in een toneelstuk.
- 14 **maximumscore 1**
- Alle muziekfragmenten zijn geschikt 0
  - voorbeelden van een goed antwoord (één van de volgende): 1
- fragment 9
→ klinkt Middeleeuws.
→ klinkt als volksmuziek.
→ past goed bij de simpele vormgeving van het stuk
klinkt zoals het gebed in het fragment in de kerk.
- fragment 10
→ past goed bij de verdrietige sfeer van het stuk.
→ past goed bij de eenzaamheid van Mariken.
→ klinkt dramatisch.
- fragment 11
→ past goed bij de opgetogenheid van de wagenspelers.
→ klinkt als publiekstrekker.
→ klinkt net zo strijdvaardig of dapper als Mariken.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 15 **maximumscore 2**
- Ja, ze vertelt een verhaal met heel weinig middelen 1
  - voorbeelden van een goed antwoord (één van de volgende): 1
    - een kind: doek
    - een kip: veren
    - een beekje: teiltje
    - een geitje: vacht
    - een kerk: Mariabeeld
    - een kasteel: troon
- 16 **maximumscore 1**
- Elke afbeelding is mogelijk 0
  - voorbeelden van een goed antwoord (één van de volgende): 1

afbeelding 1 (film):

    - Mariken is bij een kasteel.
    - Mariken woont in een kasteel.
    - Mariken is niet bang.
    - Mariken is lief.
    - Mariken is vrolijk.

afbeelding 2 (boek):

    - Mariken leeft in een bos, in de natuur.
    - Mariken heeft een geitje.
    - Mariken is jong.
    - Mariken is klein.
    - Mariken is arm.
    - Mariken is strijdvaardig.
- 17 **maximumscore 2**
- Elk antwoord kan goed worden gekeurd, maar het moet wel betrekking hebben op de tijd waarin het verhaal zich afspeelt. Meegenomen spelgegevens zouden kunnen zijn: de tijd / de Middeleeuwen, de pestepidemie / het gegeven dat Marikens moeder kon lezen en schrijven of van adellijke afkomst kan zijn.
- voorbeeldantwoorden:
- Lieve Mariken, ik wilde je wel bij me houden, maar het kon niet. Ik was een jonkvrouw van 13 jaar en je vader was een hulpje in de keuken. Mijn vader en moeder waren vast van plan je te doden. Dat hadden ze zeker gedaan en ik kon niet anders dan ...
  - Lieve Mariken, ik wilde je wel bij me houden, maar je vader was een ridder, hij trok weg voor zeven lange jaren. Ik wist niet of ik hem ooit nog zou zien. Toen hij wegging, was ik zwanger en de pest brak uit. Iedereen werd ziek. Ik wilde niet dat jij dood zou gaan, maar niemand wilde voor je zorgen want jij kon ook ziek zijn en de mensen waren bang. Ik moest je wel stilletjes ergens achterlaten zodat niemand wist dat jij uit het kasteel met de pest kwam.

TV-RECLAME, FISHERMAN'S FRIEND

- 18 **maximumscore 1**
- één van de volgende:
- Ze schamen zich dat ze moeten huilen.
  - Ze willen niet laten zien dat ze moeten huilen.
  - Ze zijn bang dat ze uitgelachen worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 19 **maximumscore 1**
 één van de volgende:
 → Dan mogen / kunnen ze huilen (zonder schaamte).
 → Dan hoeven ze niet te laten merken wat ze voelen.
 → Dan kunnen ze het snoepje de schuld van de tranen geven.
- 20 **maximumscore 2**
 → reclame 1 (fragment 12): ontroering
 → reclame 2 (fragment 13): teleurstelling
 → reclame 3 (fragment 14): liefdesverdriet
 → reclame 4 (fragment 15): verlangen
- Indien vier antwoorden goed 2
 Indien drie antwoorden goed 1
 Indien twee of minder antwoorden goed 0
- 21 **maximumscore 1**
 twee van de volgende:
 → (vissers)muts
 → waterafstotende broek / regenbroek
 → trui met een rits / coltrui / (schippers)trui
- 22 **maximumscore 2**
 twee van de volgende:
 → bleke grime
 → rode vlekken
 → donker onder de ogen
 → water als zweet op de huid en in het haar (zweet alleen is fout)
- per goed antwoord 1
- 23 **maximumscore 1**
 twee van de volgende:
 → herfstbladeren
 → Het waait.
 → natte straat
 → armen om het lichaam en wrijven donkerharig meisje
- 24 **B**
- 25 **maximumscore 1**
 één van de volgende:
 → Ze vechten tegen hun tranen.
 → Ze kijken omhoog.
 → Ze wrijven hun tranen weg.
 → Ze kijken weg.
 → Ze knippen met hun ogen.
- 26 **maximumscore 2**
 Elke situatie die voorstelbaar is en waarin iemand zijn / haar tranen / verdriet verbergt achter tranen door een snoepje, wordt goed gerekend.
 voorbeeldantwoorden:
 → Zoon komt met een slecht rapport thuis en moeder troost hem met een snoepje omdat ze weet dat haar zoon het erg vindt en er eigenlijk om moet huilen.
 → Een stelletje gaat naar de bioscoop en een van de twee moet huilen om de zielige film maar wil dat de ander niet laten weten en neemt een snoepje.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

THE STONES

- 27 **maximumscore 2**
- Het raam zit hoog 1
  - één van de volgende: 1
  - Een speler wijst omhoog naar de plaats van het raam.
  - Een speler klimt op de andere omdat hij te klein is om gewoon door het raam te kijken.
  - Een speler beeldt uit (mime) dat hij zich met zijn handen boven de vensterbank optrekt.
- 28 **maximumscore 2**
- twee van de volgende:
- Ze praten fluisterend.
  - Een speler roept: *st*.
  - De een wordt boos omdat de ander veel lawaai maakt.
  - Ze lopen voorzichtig.
  - Er wordt gezegd: *Waarom ga je niet zelf de politie halen!*
  - Ze kijken achterom.
  - Ze kijken voorzichtig om het hoekje.
- per goed antwoord 1
- 29 **maximumscore 1**
- één van de volgende:
- pantomime
  - mime
  - non-verbaal spel
- Indien 'dansen' is genoemd 0
- 30 **maximumscore 2**
- vier van de volgende:
- Zijn buik / borst wordt open gesneden.
  - Zijn oor wordt eraf gesneden.
  - Het bloed spuit uit zijn oor en hart.
  - Zijn ingewanden vallen uit zijn lijf.
  - Zijn hart valt op de grond.
  - Zijn hart stopt met kloppen.
  - Hij reanimeert zijn eigen hart.
  - Hij valt dood neer.
- Indien vier antwoorden goed 2
- Indien drie antwoorden goed 1
- Indien twee of minder antwoorden goed 0
- 31 **B**
- 32 **maximumscore 1**
- Ze staan op een viaduct.

Vraag	Antwoord	Score
○ 33	<p>maximumscore 2 twee van de volgende: → Ze doen het geluid van een auto na. → Ze volgen de auto die onder het viaduct doorrijdt, met hun ogen. → Ze spelen dat ze bepaalde merken auto's zien en ze roepen die merken ook. → Ze staan voorovergebogen en kijken naar beneden.</p>	
	per goed antwoord	1
○ 34	<p>maximumscore 2 twee van de volgende: → Ze dagen elkaar uit. → Ze willen ten opzichte van elkaar stoer overkomen. → Ze willen niet voor elkaar onderdoen. → Ze willen niet als lafaards overkomen. → De kale jongen speelt de baas over de andere jongen.</p>	
	per goed antwoord	1
○ 35	<p>maximumscore 1 één van de volgende: → om de spanning op te voeren → om het gebeurde extra te benadrukken → om te laten merken dat er iets ernstigs is gebeurd</p>	
○ 36	<p>maximumscore 2 → twee politieagenten → de jongen met muts → de kale jongen</p>	
	Indien vier antwoorden goed	2
	Indien drie antwoorden goed	1
	Indien twee of minder antwoorden goed	0
○ 37	<p>maximumscore 1 → Onder de rits komt een (wit overhemd met) stropdas tevoorschijn.</p>	
○ 38	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • stemgebruik (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> → zeker / nerveus → laag / hoger → hard / zacht • houding (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> → autoritair / onderworpen → groot / klein → staand / zittend • gebaar (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> → open / gesloten → van je af / naar je toe → zeker / nerveus 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Score
-------	----------	-------

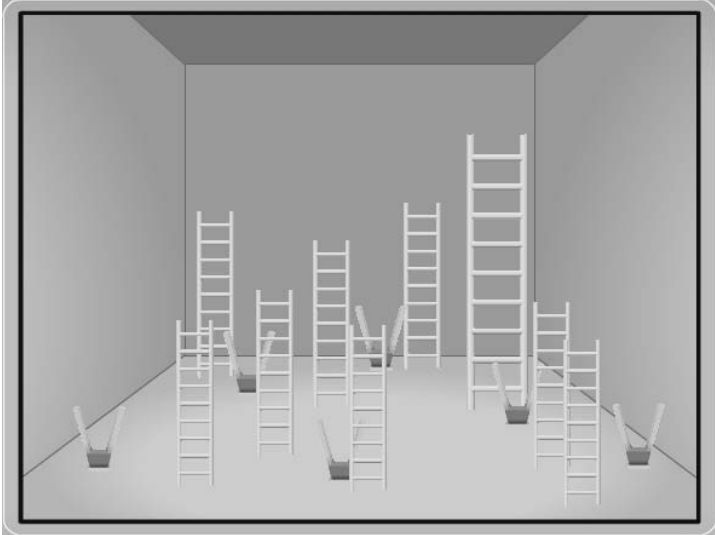
○ 39 maximumscore 6

- uitleg bij decor bos **of** decor rechtbank 2
- uitleg bij decor disco (vier 'decorstukken') 4

voorbeelden 'decorstukken':

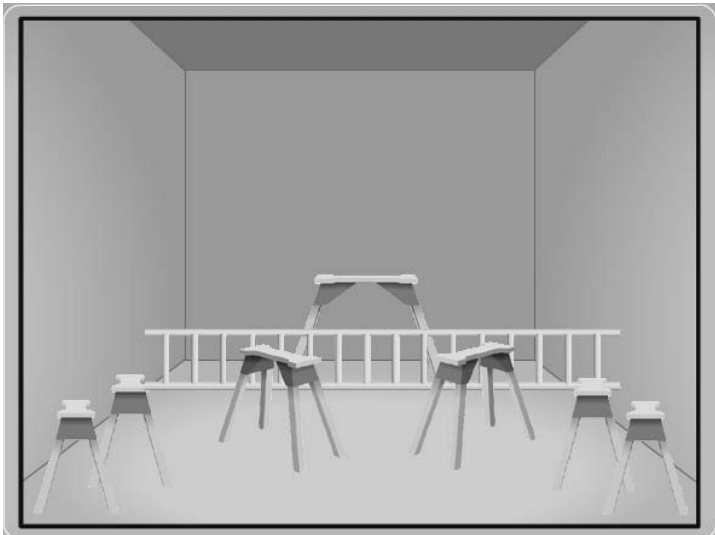
- bar (drank)
- bar (dj/vj)
- dansvloer / open ruimte
- discolampen
- geluidsboxen
- videoscherm

Voorbeeldantwoord decor bos:

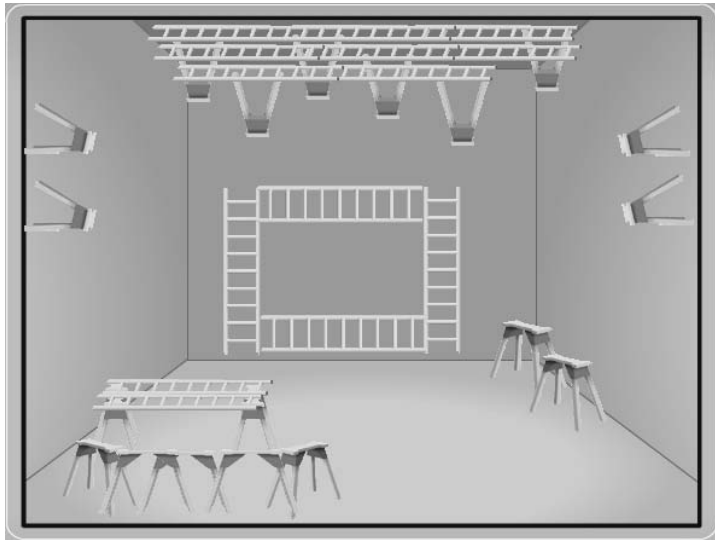
- Uitleg decor bos: 2
- De ladders: bomen.
- De omgedraaide bokken: kuilen.

Voorbeeldantwoord decor rechtbank :

- Uitleg decor rechtbank: 2
- De grote bok is voor de rechter.
- De ladder vormt de afscheiding tussen rechter en verdachten.
- De twee bokken vóór de rechter zijn bestemd voor twee verdachten.
- De andere bokken zijn de stoelen voor de jury.

Voorbeeldantwoord decor disco:

- Uitleg decor disco:
- De omgekeerde bokken aan de ladders: de discolichten.
- De bokken tegen de zijwanden: de geluidsboxen.
- De vier ladders tegen de achterwand: het videoscherm.
- De bokken en ladders vooraan: de bar.

4

BRONNEN

Mariken: © Het Laagland / Inèz Derksen
 Pieter Balten, *Vlaamse boerenkermis*: © Theater Instituut Nederland
*Droste-Cacao*verpakking: © Droste Holland
 Afbeelding *Mariken* film: © Egmond Film and Television
 Afbeelding *Mariken* boek: © Uitgeverij De Fontein
 Reclame *Fisherman's Friend*: © Nedan Zoetwaren
The Stones: © het MUZtheater